Wild belevingsdiner bij erfgoed Bossem, zondag 8 november

zo | 08 | nov

WILD

BELEVINGSDINER BIJ BOSSEM

Jachtpresentatie | amuse | 5 gangenmenu
€ 79,00 exclusief drankjes
Reserveren? Bel 0541 - 22 13 92

ERFGOED BOSSEM EST. 1272

WILD

BELEVINGSDINER BIJ BOSSEM

Op zondag 8 november staat Bossem in het teken van wild en de jacht. Graag verwelkomen we jullie om 17 uur bij het 'onderschoer', de entree van onze boerderij, waar jullie worden meegenomen door jagers voor een sfeervolle jachtpresentatie. Weer terug op de boerderij gaan jullie gezamenlijk aan tafel voor een prachtig wilddiner.

Wildbouillon | Schuim van eekhoornbrood en Madeira | Groenteparels

Gerookte wilde eendenborst | Rouleau met mousse van walnoot | Zuurdesem pangritata | Zoetzure ui | Piccalilly

Wild zwijn | Linzen | Knolselderij | Gepofte boekweit | Saus van thee en sinaasappel | Beukenzwam

Hert en wild rendang | Spruit | Schorseneer | Pommes Dauphine | Jus met port

Mousse van chocolade pastinaak | Wentelteefje van Twentse krentenwegge | Chutney van erfappels | IJs van hazelnoot

De jachtpresentatie houden we zoveel mogelijk buiten: stevig schoeisel en een warme jas zijn aan te bevelen.

Dorpsstraat 7 | 7635 NA Lattrop-Breklenkamp
0031 (0)541 22 13 92 | info@bossem.nl | www.bossem.nl

ERFGOED BOSSEM EST. 1272

15 oktober – De opening van het jachtseizoen in Nederland: traditie, natuur en verantwoordelijkheid

Wanneer de herfst zijn intrede doet, de ochtenden mistig zijn en de bladeren langzaam verkleuren, breekt voor veel jagers in Nederland een bijzondere periode aan: het jachtseizoen. Het is een tijd waarin traditie, natuurbeheer en het buitenleven samenkomen. Maar de opening van het jachtseizoen roept ook vragen op over dierenwelzijn, biodiversiteit en de manier waarop we als samenleving met onze natuur omgaan.

Een nieuw jachtseizoen begint

Voor veel jagers is de start van het jachtseizoen een jaarlijks terugkerend moment waarnaar wordt uitgekeken. De uitrusting wordt gecontroleerd, het jachtveld wordt verkend en de natuur wordt met extra aandacht gevolgd. De herfst vormt daarbij een karakteristiek decor: uitgestrekte akkers, vochtige weilanden, bosranden en houtwallen die langzaam veranderen onder invloed van het seizoen.

Toch is de opening van het jachtseizoen niet simpelweg een vaste datum waarop overal in Nederland de jacht begint. De mogelijkheden om te jagen verschillen per diersoort en zijn gebonden aan wettelijke regels, vastgestelde perioden en

voorwaarden. Bovendien zijn sommige soorten beschermd en mogen deze niet zomaar worden bejaagd.

Traditie met een lange geschiedenis

De jacht kent in Nederland een lange geschiedenis. Vroeger was zij voor veel mensen vooral een manier om voedsel te verkrijgen. Later kreeg de jacht ook een recreatief en cultureel karakter. Vandaag de dag is zij onderwerp van een bredere maatschappelijke discussie, waarin verschillende opvattingen over natuur en dieren samenkomen.

Voor jagers draait het niet alleen om het bejagen van wild. Ook kennis van diergedrag, het herkennen van sporen, het observeren van populaties en het respectvol omgaan met de omgeving spelen een belangrijke rol. Wie in het veld actief is, krijgt immers van dichtbij te maken met de veranderingen die de seizoenen met zich meebrengen.

Wat betekent de opening voor de natuur?

De relatie tussen jacht en natuurbeheer is complex. Voorstanders benadrukken onder meer het belang van verantwoord wildbeheer en het beperken van bepaalde vormen van schade.

Een gezonde natuur vraagt om een zorgvuldige afweging van belangen. Populaties ontwikkelen zich onder invloed van voedselbeschikbaarheid, leefgebieden, ziekten, predatie en menselijke activiteiten. Daarom is het belangrijk dat beslissingen over het beheer van wilde dieren gebaseerd zijn op actuele kennis, ecologische omstandigheden en de geldende wetgeving.

De opening van het jachtseizoen is daarmee ook een moment om stil te staan bij de vraag hoe Nederland zijn natuur wil beschermen en beheren, nu en in de toekomst.

Niet iedere wildsoort mag het hele jaar door worden bejaagd. De Nederlandse wetgeving bepaalt voor welke soorten de

reguliere jacht is toegestaan en binnen welke perioden dat mag. Ook gelden voorwaarden voor de jager, het gebruik van jachtmiddelen en de locatie waar de jacht plaatsvindt.

Daarnaast moet onderscheid worden gemaakt tussen reguliere jacht, schadebestrijding en populatiebeheer. Dit zijn verschillende juridische categorieën, met eigen regels en voorwaarden. Dat een diersoort ergens overlast veroorzaakt, betekent dus niet automatisch dat er op die soort mag worden gejaagd.

Wie aan het begin van het seizoen het veld in gaat, moet daarom niet alleen de kalender kennen, maar ook op de hoogte zijn van de actuele regelgeving en eventuele provinciale beperkingen.

Respect voor wild en medegebruikers van het buitengebied

Het Nederlandse landschap wordt door veel verschillende mensen gebruikt. Wandelaars, fietsers, boeren, natuurliefhebbers en jagers delen regelmatig dezelfde gebieden. Zeker in de herfst, wanneer meer mensen eropuit trekken, zijn duidelijke afspraken en wederzijds respect belangrijk.

Verantwoord handelen betekent dat veiligheid altijd vooropstaat, dat wettelijke voorschriften strikt worden nageleefd en dat rekening wordt gehouden met andere gebruikers van het landschap. Ook het voorkomen van onnodig dierenleed en het zorgvuldig omgaan met geschoten wild behoren tot de verantwoordelijkheden die bij de jacht komen kijken.

Voor bezoekers van natuurgebieden geldt dat zij lokale aanwijzingen en eventuele tijdelijke afsluitingen moeten respecteren.

Een seizoen dat uitnodigt tot nadenken

De opening van het jachtseizoen is meer dan een jaarlijks moment op de kalender. Het is een gebeurtenis waarin

eeuwenoude tradities, hedendaags natuurbeheer en veranderende maatschappelijke opvattingen elkaar ontmoeten.

Voor de een staat de jacht symbool voor verbondenheid met het buitenleven en kennis van de natuur. Voor de ander is het juist een aanleiding om op te komen voor de bescherming van wilde dieren en hun leefomgeving. Beide perspectieven maken duidelijk hoe sterk mensen zich betrokken voelen bij het Nederlandse landschap.

Uiteindelijk blijft één uitgangspunt essentieel: de natuur is waardevol en verdient een zorgvuldige behandeling. Of men nu voorstander of tegenstander van de jacht is, respect voor dieren, aandacht voor biodiversiteit en naleving van de wet horen centraal te staan.

Met de komst van het jachtseizoen begint dus niet alleen een nieuwe periode voor jagers, maar ook een moment om opnieuw na te denken over onze verantwoordelijkheid voor het Nederlandse landschap en alles wat daarin leeft.

Verlenging van uw Jagersaansprakelijkheidsverzekering 2027

Vacature: Vrijwilliger Valwildteam FBE Flevoland

Wil jij een cruciale bijdrage leveren aan de verkeersveiligheid en het dierenwelzijn in Flevoland? Heb je ervaring met faunabeheer en ben je stressbestendig? De FBE Flevoland zoekt betrokken vrijwilligers om haar valwildteam te versterken. Jaarlijks handelen we 550-650 aanrijdingen met dieren af.

Over de functie

Als piketteur vervul je een unieke en maatschappelijk belangrijke rol. Je draait circa 7 weken per jaar piketdienst (24 uur per dag). Ter plekke stel je de gedupeerde gerust, verwijder je het dier van de weg/uit de berm, verlost het eventueel vakkundig uit zijn lijden of doet een nazoek. Tenslotte volgt de registratie in een app.

Wat vragen wij van jou?

- Je woont in of dicht bij Oostelijk of Zuidelijk

Flevoland en kunt binnen 30 minuten ter plaatse zijn;
- Je hebt ca. 5 jaar aantoonbare ervaring in het faunabeheer;
- Je bent daadkrachtig, stressbestendig en empathisch.;
- Je bent integer en conformeert je aan de richtlijnen van de FBE.

Wat bieden wij jou?

- Een ruime vrijwilligersvergoeding per afgehandelde melding en voor je MW4-verlof;
- Professionele materialen om je werk veilig en goed uit te kunnen voeren;
- Een jaarlijks teamuitje naar de schietbioscoop.

Meer informatie en reageren

Heb je interesse in deze bijzondere vrijwilligersfunctie? Stuur dan z.s.m. je motivatie inclusief twee referenties van jagers naar info@fbeflevoland.nl. Voor meer informatie: 0320-70 50 00 of kijk op onze website onder 'Valwildteam'.

Hazenjacht in Groningen, Utrecht en Limburg blijft voorlopig gesloten

De jacht op hazen in Groningen, Utrecht en Limburg blijft voorlopig gesloten. Minister Jaimi van Essen van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur ziet op dit moment geen aanleiding om de jacht in deze drie provincies opnieuw open te stellen. Het besluit maakt deel uit van een bredere herziening

van het Nederlandse jacht- en faunabeleid.

Binnen die herziening wordt niet alleen gekeken naar de mogelijkheden voor de jacht op hazen, maar ook naar de bredere manier waarop in Nederland met wildsoorten wordt omgegaan. Daarbij spelen de rol van provincies, grondgebruikers, terreinbeheerders en jagers een belangrijke rol. De discussie gaat onder meer over de vraag hoe populaties het beste kunnen worden gemonitord en wanneer ingrijpen noodzakelijk of wenselijk is.

Jagers pleiten opnieuw voor heropening

De Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging en de Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer hebben op 23 september opnieuw bij minister Van Essen aangedrongen op een heropening van de hazenjacht in Groningen, Utrecht en Limburg.

Volgens beide organisaties geven recente gegevens een ander beeld van de ontwikkeling van de hazenpopulatie dan de informatie waarop de eerdere sluiting van de jacht is gebaseerd. De organisaties vinden daarom dat opnieuw naar de beschikbare cijfers en telgegevens moet worden gekeken.

Een belangrijk onderdeel van hun argumentatie is het onderzoek naar de wildvoorjaarstellingen van de verschillende wildbeheereenheden. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft deze gegevens onderzocht en het gebruikte telprotocol gevalideerd. De resultaten zijn vervolgens vergeleken met gegevens uit het Meetnet Dagactieve Zoogdieren.

Volgens de Jagersvereniging laten de trends uit beide meetmethoden, wanneer er sprake is van voldoende teldekking en een representatieve meetlocatie, doorgaans een vergelijkbare ontwikkeling zien. De vereniging ziet hierin aanleiding om de waarde van de tellingen door wildbeheereenheden opnieuw te

beoordelen.

‘Jagers tellen al jarenlang wat er in hun velden leeft. Die informatie kan niet langer terzijde worden geschoven.’

Laurens Hoedemaker, directeur van de Jagersvereniging en dierenarts, noemt het onderzoek van belang voor de discussie over de betrouwbaarheid van de tellingen.

Volgens de Jagersvereniging is daarmee een belangrijk bezwaar tegen het gebruik van de tellingen van wildbeheereenheden weggenomen. De organisatie stelt dat deze gegevens een waardevolle aanvulling kunnen vormen op andere manieren waarop de ontwikkeling van de hazenstand wordt gevolgd.

Ook zorgen over hazenmyxomatose

Naast de discussie over de tellingen wijst de Jagersvereniging op een andere ontwikkeling die volgens de organisatie moet worden meegenomen in het beleid: de verspreiding van hazenmyxomatose.

Sinds 2024 wordt in Nederland een nieuwe variant van het myxomatosevirus aangetroffen bij Europese hazen. Het gaat om het zogenoemde ha-MYXV-virus. De ziekte kan ernstig verlopen. Besmette dieren kunnen onder meer last krijgen van gezwollen oogleden, zwellingen aan de kop en verschillende huidafwijkingen.

Volgens de door de Jagersvereniging aangeleverde informatie heeft het virus de afgelopen twee jaar op meerdere plaatsen in Nederland geleid tot sterfte onder hazen. Vanwege de ontwikkeling rond de ziekte heeft het Dutch Wildlife Health Centre de haas in 2026 aangewezen als speerpuntsoort voor onderzoek.

De Jagersvereniging vindt dat deze ontwikkeling aanleiding geeft om de hazenpopulatie intensief te blijven volgen. Hoedemaker benadrukt dat het volgens hem niet vanzelfsprekend is dat het volledig achterwege laten van beheer de beste

bescherming voor de soort oplevert.

‘Het klinkt misschien tegenstrijdig, maar niets doen is niet automatisch het beste voor de haas. Wanneer aantallen lokaal sterk oplopen, kan een besmettelijke ziekte enorme gevolgen hebben.’

Discussie over populatiebeheer

Myxomatose kan onder meer worden verspreid door bijtende insecten, zoals vlooien en muggen. Ook direct contact tussen dieren kan een rol spelen bij de verspreiding van het virus. Hierdoor kan een ziekte zich binnen een lokale populatie relatief snel verspreiden.

De Jagersvereniging stelt daarom dat het belangrijk is om de omvang en ontwikkeling van hazenpopulaties goed te blijven monitoren. Wanneer zich lokaal grote concentraties hazen bevinden en tegelijkertijd een besmettelijke ziekte voorkomt, zou volgens de organisatie moeten kunnen worden bekeken of aanvullend beheer noodzakelijk is.

Daarmee raakt de discussie over de hazenjacht aan een bredere vraag binnen het Nederlandse natuur- en faunabeleid: welke rol moet actief populatiebeheer spelen bij de bescherming en instandhouding van wildsoorten?

De minister kiest er vooralsnog voor om de bestaande sluiting in Groningen, Utrecht en Limburg te handhaven. Een definitief besluit over de toekomst van de hazenjacht wordt meegenomen in de bredere herziening van het Nederlandse stelsel voor jacht en faunabeheer.

Daarmee blijft de jacht op hazen in de drie provincies voorlopig gesloten. De uitkomsten van de bredere beleidsherziening zullen moeten uitwijzen of daar in de toekomst verandering in komt.

Achter de jacht: de eerste Nederlandse journalistieke podcast over de jacht, faunabeheer en de relatie tussen mens en natuur

Achter de jacht brengt feiten, persoonlijke verhalen en verschillende perspectieven samen. Nieuwsgierigheid staat voorop, ook als onderwerpen gevoelig liggen of de meningen uiteenlopen. Voor kenners én voor iedereen die geïnteresseerd is in natuur, jacht, faunabeheer en de maatschappelijke thema's die daarmee samenhangen.**Achter de Jacht is live: nieuwe podcast over jacht en faunabeheer**

Vanaf nu is *Achter de Jacht* online! Een nieuwe journalistieke podcast voor een bredere kijk op jacht, faunabeheer en de relatie tussen mens en natuur.

De podcast brengt feiten, persoonlijke verhalen en verschillende perspectieven samen. Nieuwsgierigheid staat voorop, ook als onderwerpen gevoelig liggen of de meningen uiteenlopen. *Achter de Jacht* zoekt verdieping en nuance. De

podcast is er voor kenners én voor mensen die geïnteresseerd zijn in natuur, jacht, faunabeheer en de maatschappelijke thema’s die daarmee samenhangen.
De eerste vier afleveringen zijn mede mogelijk gemaakt door sponsoring van de NOJG.

Dit hoor je in de eerste afleveringen
Wat is het nut en de noodzaak van de jacht? Is er plek voor de wolf in een drukbevolkt Nederland? Zijn ganzen nou echt zo schadelijk? En verdwijnt het bos als je de natuur haar gang laat gaan?
Over dit soort vragen gaat *Achter de Jacht*. In de eerste vier afleveringen spreken we met Jakob Leidekker van Het Nationale Park De Hoge Veluwe, NOJG-voorzitter René Leegte, directeur Lodewijk Klosse en Executive Chef Peter Paul van den Breemen van restaurant De Echoput en Patty Laan, directeur van Faunabeheereenheid Noord-Holland.
Van natuurbeheer en jachtpraktijk tot wild op het bord en de afwegingen achter faunabeheer: iedere gast brengt een andere invalshoek mee.

Jagerslatijn en de luisteraarsvraag
In de rubriek Jagerslatijn legt Pauline de Bok, schrijver die jaagt, iedere aflevering een term uit de jachtwereld uit. Daarnaast behandelen we in iedere aflevering een luisteraarsvraag. Heb je zelf een vraag over jacht, faunabeheer of natuur?
Stuur hem dan via een DM op Instagram naar @achterdejacht.

Luister mee
Benieuwd? Zoek *Achter de Jacht* in je favoriete podcastapp. Wil je geen aflevering missen? Abonneer je dan op de podcast.

Help *Achter de Jacht* verder
Na deze eerste vier afleveringen willen we natuurlijk graag verder. Daarom zoekt *Achter de Jacht* sponsors voor nieuwe afleveringen. Wil je met jouw bedrijf of organisatie één of meerdere afleveringen sponsoren? Of ken je iemand voor wie dat interessant kan zijn? Stuur ons een e-mail via achterdejacht@overspraak.media.
Luister naar*Achter de Jacht*
Spotify | Apple Podcasts
Instagram: @achterdejacht

Presentatie door Annemiek Brumsteede.

In de eerste aflevering van Achter de jacht, van 24 september, spreken we met Jakob Leidekker van Het Nationale Park De Hoge Veluwe over natuurbeheer en de keuzes die daarbij komen kijken. We praten over wildstand, bosontwikkeling, jacht, de

wolf en over hoeveel ruimte de natuur zelf kan krijgen om zich te ontwikkelen. Daarbij blijkt ook dat wat we natuur noemen sterk afhangt van ons eigen perspectief. Welk landschap willen we behouden en wat vraagt dat van het beheer?

Nieuwe afleveringen van Achter de jacht verschijnen wekelijks en je vindt ze via de bekende podcastplatforms:

aCast

Spotify

Apple

Amazon

Afleveringen:

Een oproep van de boerinnen

in Nederland.

BOERINNEN VAN NEDERLAND

26 SEPTEMBER 2026

#WIJLATENONSZIEN

Met de boerin om tafel.

Open gesprek over ons voedsel
en ons platteland.

DE BRIEF MOET VAN TAFEL.

WIJ OM TAFEL.

26 SEPTEMBER 2026
Arnhem

14.00 – 16.00 uur

WEEKMARKT
Kerkplein
Eusebiuskerk
Arnhem

KOM ERBIJ
Alleen, of met
de hele familie.

VOOR HET
BESTAAN VAN DE
VOLGENDE GENERATIE.

De actie

Herken je het bord "Te Koop — Makelaar Van Essen" bij een erf in de buurt? Bestel een bord of spandoek, of lees meer via:

www.makelaarvanessen.nl

Meer info?

Volg ons op:

Agrarische Acties Bronckhorst

@agrarische_acties_bronckhorst

Vogelgriep en de griepprik

Met deze email informeren wij u over de geadviseerde maatregelen voor mensen die in hun (vrijwilligers)werk in contact kunnen komen met dieren met vogelgriep en de mogelijkheid tot het halen van een gratis griepprik voor mensen die veel in contact kunnen komen met besmette dieren.

Welke maatregelen gelden voor mensen die voor hun werk in contact komen met dieren met vogelgriep?

De overheid adviseert 2 dingen: draag beschermingsmiddelen zoals handschoenen en haal een griepprik.

Handschoenen, mondkapjes en andere beschermingsmiddelen

De overheid adviseert medewerkers van dierenambulances en wildopvangcentra om beschermingsmiddelen te dragen als zij in contact komen met wilde, besmette dieren. Dit zijn bijvoorbeeld handschoenen, mondkapjes en schorten.

Griepprik voor mensen die veel in contact komen met mogelijk besmette dieren

De overheid adviseert ook een griepprik voor mensen die voor hun (vrijwiligers)werk veel in contact komen met besmette dieren. Dit is de ‘normale’ griepprik die beschermt tegen griep bij mensen, en dus niet een prik die beschermt tegen de vogelgriep.

Deze griepprik verkleint de kans dat het mensengriepvirus en vogelgriepvirus mengen tot een nieuw virus. Dat kan gebeuren als iemand door beide virussen tegelijkertijd besmet is. Dit nieuwe virus kan gevaarlijk zijn voor mensen. Dit risico op mengen geldt niet alleen voor de vogelgriep, maar ook voor de

varkensgriep.

Mensen die veel in contact zijn met vogels en varkens kunnen vanaf eind 2026 een gratis griepprik krijgen. Het gaat om:

- Pluimveehouders en hun personeel
- Varkenshouders en hun personeel
- Transporteurs van vogels en varkens
- Vertegenwoordigers van voerfabrikanten
- Medewerkers van slachterijen
- Dierenartsen en hun personeel
- Jagers die provincies helpen met het beheersen van de aantallen vogels
- Medewerkers en vrijwilligers van:
    - dierenambulances
    - kinderboerderijen
    - dierenopvangorganisaties

- Terrein- en groenbeheerders, zoals medewerkers van parken of bossen
- Vogelonderzoekers en vrijwilligers

Nu moeten deze mensen of hun werkgevers de griepprik nog betalen. Tenzij ze al een jaarlijkse uitnodiging ontvangen vanwege hun gezondheid of omdat ze ouder dan 60 jaar zijn. Vanaf het najaar van 2026 kunnen ze bij de huisarts om een griepprik vragen, met als reden dat zij door hun werk met dieren meer risico lopen op een gevaarlijk griepvirus. De huisartsen geven de griepprik dan tijdens de jaarlijkse vaccinatieronde in het najaar, voor de start van het griepseizoen.

Bovenstaande informatie is ook te vinden op: https://www.rijksoverheid.nl/vraag-en-antwoord/vogelgriep/welke-maatregelen-medewerkers-met-contacten-wilde-dieren-met-vogelgriep

Hopend u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Bezuidenhoutseweg 73 | 2994 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

www.minlnv.nl

www.rijksoverheid.nl

Brabant laat wilde zwijnen toe, maar trekt duidelijke grenzen

Provincie kiest voor nieuwe koers: ruimte voor het zwijn in natuurgebieden, streng optreden bij landbouwschade en overlast

DEN BOSCH – Wilde zwijnen horen voortaan bij het Brabantse landschap, maar niet overal. De provincie Noord-Brabant laat het beleid varen waarbij de dieren in principe uit de provincie moesten worden geweerd. In plaats daarvan komt er een scherper gereguleerd beheer. Zwijnen krijgen ruimte in bos- en natuurgebieden, terwijl hun aanwezigheid in landbouwgebieden en de bebouwde kom zoveel mogelijk moet worden voorkomen.

Met de nieuwe koers wil het provinciebestuur een einde maken aan een beleid dat volgens de provincie in de praktijk nauwelijks uitvoerbaar bleek. Wilde zwijnen zijn de afgelopen

jaren steeds nadrukkelijker in Brabant aanwezig en het volledig weren van de dieren bleek niet effectief. Daarom kiest de provincie nu voor een aanpak waarbij hun aanwezigheid wordt geaccepteerd, maar de risico’s actief worden beheerst.

Schade voorkomen

De belangrijkste doelstelling is het beperken van schade, overlast en verkeersonveiligheid. Wilde zwijnen kunnen landbouwgewassen beschadigen en vormen een risico wanneer zij wegen oversteken. Vooral wanneer dieren zich buiten natuurgebieden begeven, wil de provincie sneller kunnen ingrijpen.

Daarvoor worden de afspraken tussen provincie, jachthouders en grondeigenaren aangescherpt. Ook moet de samenwerking met gemeenten, de agrarische sector en de Faunabeheereenheid Noord-Brabant (FBE) beter worden georganiseerd.

Het beheer wordt bovendien afhankelijk van de locatie. In bos- en natuurgebieden, waar de risico’s voor landbouw en verkeer kleiner zijn, wordt gekozen voor een extensievere aanpak. Daar wordt meer ruimte gelaten voor de aanwezigheid van wilde zwijnen.

Boeren kunnen subsidie krijgen

Ook preventie krijgt een belangrijke plaats in het nieuwe beleid. Boeren die maatregelen nemen om te voorkomen dat wilde zwijnen landbouwgewassen beschadigen, kunnen daarvoor subsidie ontvangen.

De provincie wil daarmee voorkomen dat er pas wordt gehandeld nadat schade is ontstaan. Door landbouwbedrijven te ondersteunen bij preventieve maatregelen moet de kans op schade worden verkleind.

Daarnaast wil Brabant het melden van zwijnen eenvoudiger

maken. Er wordt gewerkt aan een mobiele applicatie waarmee inwoners en betrokken partijen laagdrempelig meldingen kunnen doorgeven. De provincie verwacht daardoor sneller zicht te krijgen op de verspreiding en eventuele problemen.

Interventieteam bij oplopende risico’s

Wanneer de situatie daarom vraagt, kan het beheer worden opgeschaald. Hiervoor wordt een escalatieladder ingevoerd. Bij toenemende schade, overlast of risico’s kunnen zwaardere maatregelen worden ingezet.

In het uiterste geval kan een interventieteam in actie komen. De FBE krijgt daarbij een nadrukkelijke coördinerende taak en wordt versterkt om die rol goed te kunnen uitvoeren.

De provincie wil zo voorkomen dat problemen blijven voortduren voordat er wordt ingegrepen. Tegelijkertijd moet de escalatieladder ervoor zorgen dat maatregelen aansluiten bij de ernst van de situatie.

Voorbereid op Afrikaanse varkenspest

Naast de dagelijkse beheersing van de zwijnenpopulatie bereidt Noord-Brabant zich voor op een mogelijke uitbraak van Afrikaanse varkenspest (AVP). Voor deze dierziekte komt een afzonderlijke crisisaanpak.

Een uitbraak kan grote gevolgen hebben voor zowel wilde zwijnen als de varkenshouderij. Met een vooraf uitgewerkte aanpak wil de provincie ervoor zorgen dat duidelijk is welke partijen verantwoordelijk zijn en welke maatregelen bij een crisis kunnen worden genomen.

Meer ruimte voor natuur

Hoewel het nieuwe beleid nadrukkelijk gericht is op het beperken van risico’s, wil de provincie het wilde zwijn niet uitsluitend als probleemsoort benaderen. Het dier heeft volgens het provinciebestuur ook ecologische waarde en kan bijdragen aan de natuurbeleving.

Daarom wordt gekozen voor een onderscheid tussen gebieden waar de aanwezigheid van zwijnen relatief weinig risico oplevert en gebieden waar de gevolgen groter kunnen zijn.

De boodschap van de provincie is daarmee helder: **het wilde zwijn mag in Brabant blijven, maar krijgt geen vrij spel.**

Nauwkeuriger volgen

De provincie gaat de ontwikkeling van de zwijnenpopulatie bovendien beter monitoren dan voorheen. Door de aanwezigheid en verspreiding van de dieren nauwkeuriger in kaart te brengen, moet sneller duidelijk worden waar risico’s ontstaan.

De nieuwe aanpak is volgens het provinciebestuur nadrukkelijk een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Provincie, FBE, boeren, gemeenten, grondeigenaren en andere betrokken partijen moeten samen zorgen voor een werkbaar evenwicht tussen natuur en de belangen van landbouw, verkeer en leefomgeving.

Om de nieuwe koers officieel vast te leggen, stellen Gedeputeerde Staten gewijzigde beleidsregels vast. Ook worden de provinciale randvoorwaarden geïmplementeerd en de benodigde financiële middelen beschikbaar gesteld.

Daarmee maakt Brabant een duidelijke beleidsomslag: van **‘geen wilde zwijnen’ naar ‘wilde zwijnen, maar onder duidelijke voorwaarden’**.

Animal Rights maakt opnieuw bezwaar tegen afschot reeën in Drenthe

Animal Rights heeft opnieuw bezwaar gemaakt tegen de vergunning van de provincie Drenthe om reeën af te schieten. Volgens de dierenrechtenorganisatie is onvoldoende aangetoond dat afschot nodig is om het aantal aanrijdingen met reeën terug te dringen.

De provincie wil ingrijpen omdat er jaarlijks honderden aanrijdingen met reeën plaatsvinden. Vorig jaar werden in Drenthe 1.265 ongelukken geregistreerd, ongeveer 450 meer dan het jaar ervoor. Gedeputeerde Henk Emmens stelt dat maatregelen nodig zijn voor de verkeersveiligheid.

Animal Rights betwijfelt echter of het aantal aanrijdingen samenhangt met de omvang van de reeënpopulatie. Volgens de organisatie spelen vooral het gedrag van weggebruikers en de verkeerssituatie een rol. Ook vindt Animal Rights dat eerst meer niet-dodelijke maatregelen moeten worden ingezet, zoals wildpassages, lagere snelheden en betere waarschuwingsborden.

Eerder dit jaar kreeg Animal Rights samen met Fauna4Life al gelijk van de rechtbank. De provincie had toen onvoldoende onderbouwd waarom afschot noodzakelijk was. Inmiddels heeft de provincie een nieuwe vergunning afgegeven, waartegen Animal Rights opnieuw bezwaar heeft ingediend.

De provincie moet het bezwaar nu beoordelen. Als Animal Rights zich niet kan vinden in de uitkomst, kan de organisatie opnieuw naar de rechter stappen.